

MOCIÓ DEL GRUP MUNICIPAL REPUBLICÀ DE L'AJUNTAMENT D'ESPLUGUES DE LLOBREGAT PER A LA MILLORA DE LA XARXA DE VIGILÀNCIA METROPOLITANA DE CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

Un dels reptes inajornables i urgents que han d'assumir les administracions públiques és el de minimitzar la contaminació atmosfèrica derivada del trànsit i de les activitats. L'aire net és un requisit bàsic per a la salut humana i el benestar, però actualment la contaminació atmosfèrica constitueix el principal risc ambiental per a la salut, incrementa els riscos de malalties respiratòries i cardiovasculars, així com de diversos càncers en la població.

L'Organització Mundial de la Salut confirma que cada any hi ha milions de morts prematures causades per la mala qualitat de l'aire que afecta el 100% de la població, però especialment a uns grups de persones més vulnerables als efectes dels contaminants atmosfèrics com són les persones amb malalties cardíagues o de l'aparell respiratori, els nadons, els nens en edat preescolar i les dones embarassades.

Els principals contaminants de l'aire són les partícules en suspensió (PM), els òxids de nitrogen (NOx) i l'ozó troposfèric (O3), sense oblidar altres contaminants com poden ser els compostos de sofre (SO2, H2S, H2SO4 mercaptans, sulfurs), compostos de carboni (CO, CO2, CH4, HCT), els halògens i compostos halogenats (Cl2, HCl, HF, CFC).

Amb la finalitat de protegir la salut humana i el medi ambient en general, la legislació ambiental europea és força estricta en el combat de les emissions contaminants, en assegurar la qualitat de l'aire, reduir les emissions, i exigeix la indispensable avaluació i mesura de la qualitat de l'aire i en assegurar que la informació sigui transparent pel coneixement de tota la població. Així, per exemple, està recollit a:

- Directiva 2008/50/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera més neta a Europa.
- La Directiva 2004/107/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de desembre de 2004, relativa a l'arsènic, el cadmi, el mercuri, el níquel i els hidrocarburs aromàtics policíclics en el aire ambient.
- Directiva 2015/1480/CE, de la Comissió, de 28 de agosto de 2015 per la que es modifiquen diversos annexos de les Directives 2004/107/CE y 2008/50/CE del Parlament Europeu i del Consell en els que se estableixen les normes relatives als mètodes de referència, la validació de dades i la ubicació dels punts de mostreig per l'avaluació de la qualitat de l'aire ambient.

Per altra banda, d'acord amb llei 34/2007 de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, correspon a les entitats locals exercir les competències en matèria de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera que tinguin atribuïdes en l'àmbit de la seva legislació específica, així com aquelles altres que els siguin atribuïdes en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i de la legislació de les comunitats autònomes en aquesta matèria.

La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de Catalunya (XVPCA) va ser creada per la Llei 22/1983 i el Decret 322/1987 i, actualment, està adscrita administrativament al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. D'acord amb la normativa vigent, la situació de les estacions de la xarxa de vigilància no respon, ni es correspon, amb els límits administratius dels municipis metropolitans, si no que pretén una representativitat dels punts de mesurament fix que s'associen amb les diferents condicions d'emissió i dispersió de contaminants que podem trobar al territori.

Actualment la xarxa de vigilància metropolitana està conformada per 35 estacions amb 23 punts de mesura NO₂, 32 de PM₁₀, 14 de PM_{2,5} i 14 d'O₃. I pel 2021 no es preveuen noves estacions en l'àmbit metropolità, excepte una estació més de mesurament dels contaminants anteriors a Barcelona (Avinguda Meridiana).

Les estacions de la XVPCA situades a l'àmbit metropolità presenten unes carències importants en el control i la representativitat de diversos contaminants en alguns dels municipis metropolitans, sobretot pel que fa a detecció de PM_{2,5} i d'O₃, i més concretament:

- NO₂ Sant Adrià del Besós, Santa Coloma de Gramenet, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Just Desvern, Ripollet, Sant Joan Despí, Cerdanyola del Vallès, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, Montgat, Sant Feliu de Llobregat
- PM₁₀ Sant Boi de Llobregat i Cerdanyola del Vallès.

Davant la situació acumulada pels darrers anys, i atesos els continus episodis de contaminació atmosfèrica que afecten l'àmbit metropolità, creiem que cal ser exigents amb el compliment de les competències i potestats de cada administració, i considerem que l'àrea metropolitana hauria de liderar la vigilància, la prevenció i la millora de la contaminació atmosfèrica en tot l'àmbit metropolità, de la ma de tots els ajuntaments.

És per tot això que, el Grup Municipal Republicà proposem al Ple l'adopció dels següents

ACORDS

Primer.- Que l'ajuntament d'Esplugues assumeix com a propi el compromís i insta la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i la resta de municipis metropolitans a col·laborar per a:

- Elaborar i aplicar el **Pla Qualitat de l'Aire de l'Àrea Metropolitana de Barcelona 2021-2026** pel seguiment de les àrees estratègiques i el desenvolupament de les accions en el territori metropolità la vigilància, prevenció i millora de la contaminació atmosfèrica a l'AMB.
- Elaborar durant l'any 2021 un informe de la situació actual de les estacions de la XVPCA, avaluant la tipologia dels contaminants químics i biològics que es necessari controlar, així com de les necessitats reals de vigilància i prevenció de la contaminació atmosfèrica a l'àmbit metropolità per tal d'endegar seguidament i amb urgència les actuacions necessàries per assolir que a tot el territori metropolità es compleixi la legislació ambiental europea en relació a la qualitat de l'aire.
- Aprovar els convenis de col·laboració interadministratiu necessaris entre la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i els Ajuntaments amb l'AMB per a la coordinació i millora de la contaminació atmosfèrica.
- Millorar la transparència de les dades i l'evolució de la contaminació atmosfèrica, tant al web de l'AMB, com als webs de cada ajuntament metropolità per a publicar l'estat de la contaminació en els moments d'episodis importants, així com també anualment.

Segon.- Comunicar aquesta moció al Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, a la Diputació de Barcelona, a l'àrea d'Ecologia de l'AMB, a la resta d'ajuntaments metropolitans, al Parlament de Catalunya, així com a tots els grups polítics representats al Parlament de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'AMB.

Oriol Torras

Grup Municipal Republicà

Esplugues de Llobregat, 11 de març de 2021